

Atheocon 2013 w Pradze i podpisanie umowy PSR - OSACR

Autor tekstu: **Jacek Tabisz**

W sobotę, 21 września 2013 roku odbywał się Atheocon w Pradze, zorganizowany przez Občanské sdružení ateistů České republiky, czyli, w skrócie, Czechich Ateistów. Zbiegł się on z przygotowywaniem umowy o współpracy pomiędzy PSR a OSACR, w czym pomagał Dariusz Jamrozowicz, sympatyk PSR i racjonalista.pl z Nysy. Kontakty pomiędzy OSACR a PSR zaczęły się od naszego zwrócenia uwagi na stanowisko OSACR przeciwko religijnej mowie nienawiści uprawianej przez przewodniczącego Związku Czechich Muzułmanów. ZG PSR oficjalnie poparł działania naszych południowych sąsiadów w tym zakresie. Wkrótce doszło do kontaktu i obopólnej chęci zawarcia umowy o współpracy, co ogromnie mnie ucieszyło, gdyż współpraca PSR z sąsiedzkimi organizacjami jest ogromnie ważna. Daje ona większą siłę przebicia dla wspólnych stanowisk, dla pozyskiwania grantów Unii Europejskiej, ułatwia wzajemne zapraszanie wybitnych gości, gdyż transport nie jest w tym wypadku drogi, racjoniści i ateści z ościennych krajów znają też lepiej problemy ze świeckością obecne w naszym regionie Europy, niż ludzie z dalszych miejsc. Fortunnie się złożyło, iż OSACR miał w zanadrzu większy event, na który mógł nas zaprosić.

Przyjechaliśmy z Dariuszem do Pragi pociągiem, i mieliśmy przed sobą popołudnie i wieczór 20 września. Na praskim dworcu powitał nas prezes OSACR, [Slávek Morgan Černý](http://www.racjonalista.pl/https://www.facebook.com/cernyslavek?hc_location=stream) (http://www.racjonalista.pl/https://www.facebook.com/cernyslavek?hc_location=stream), wyglądający bardzo młodo, a będący już szczęśliwym ojcem dwójki dzieci i całkiem poważnym biznesmenem. Po lunchu z obowiązkowymi knedlami, przeszliśmy się po Pradze, zatrzymując się na rynku, gdzie katolicy chcą postawić ponownie wielką figurę maryjną, której usunięcie było jednym z symboli niepodległości ówczesnej Czechosłowacji po I Wojnie Światowej. Katolicyzm jest nadal dla większości Czechów ideologią narzucaną im przez setki lat przez habsburskiego okupanta. Slávek pokazał nam miejsce na ziemi, upstrzone białymi krzyżami, gdzie katolicki okupant dokonywał straceń pokonanych husytów, a później czeskich protestantów. Prezes OSACR zauważył, iż obecnie mieszkańcy Czech zubożeli na zagrożenia związane z parciem katolickiego kościoła do mienia i władzy, w związku z czym społeczeństwo i reprezentujący je politycy ustępują katolickim naciskom na każdym kroku. W związku z tym mało kto protestuje przeciwko przywracaniu niesławnej rzeźby na rynku, jak i przeciw katolickiej komisji majątkowej przejmującej czeskie mienie, pomimo skromnej liczby katolików w samych Czechach. Czescy protestanci wręcz wspierają kościół katolicki w jego misyjno — biznesowych zabiegach, na zasadzie obecnego w wielu miejscach na świecie, również pomiędzy innymi denominacjami „sojuszu wiar przeciwko świeckości”.

Wieczorem, w DePubie, gdzie stoliki były ozdobione własnymi dystrybutorami z piwem Pilsner, zaś nad głowami klientów świeciła tablica z wynikami, która grupa, przy którym stoliku wypija więcej piwa, odbyliśmy naradę dotyczącą umowy PSR — OSACR, oraz przebiegu mającego się zacząć nazajutrz Atheoconu. W naradzie brali udział główni liderzy OSACR, obok [Slávka Morgana Čern](http://www.racjonalista.pl/https://www.facebook.com/cernyslavek?hc_location=stream) (http://www.racjonalista.pl/https://www.facebook.com/cernyslavek?hc_location=stream)ego - Dominik Miketa z Pragi i Michal Hanko z Brna. O dość późnej porze noclegu użyczył mi Slávek, narażając się tym samym na pobudkę o 6 rano, kiedy to dotarła do nas prezeska PSR Wrocław, Kaja Bryx. Ucieszyliśmy się, bowiem Wrocław jest najbliższym do Pragi miastem, gdzie istnieje oddział PSR, zaś Kaja nie ustawała w nawiązywaniu kontaktów z czeskimi kolegami i koleżankami.

Mała ilość snu nie przeszkodziła jednakże [Slávkowi Morganowi Čern](http://www.racjonalista.pl/https://www.facebook.com/cernyslavek?hc_location=stream) (http://www.racjonalista.pl/https://www.facebook.com/cernyslavek?hc_location=stream)emu otworzyć uroczyste Atheoconu. Na miejsce ateistycznego kongresu wybrano undergroundowy pub „Utopia” położony w centrum Pragi, lecz na dość zaniedbanej uliczce. Obok ateistycznego wydarzenia odbywała się w Utopii wystawa sztuki z jakiegoś praskiego squadu, w związku z czym nad przedsiönkiem powiewała piracka flaga. Fotografie ze squadu były całkiem niezłe artystycznie. Uczestników było około setki, zaś wykłady odbywały się w małej salce teatralnej, w związku z czym część słuchaczy każdorazowo stała w przedsiönku popijając znakomite praskie piwo.

Pierwszy wykład wygłosiła Daniela Grey i jego tytuł brzmiał „Islam w kostce”. W Pradze ten temat staje się gorący, bowiem ilość muzułmanów jest tu obecnie znacznie wyższa, niż w polskich miastach. Jednocześnie główny przedstawiciel muzułmanów czeskich nie szczędzi religijnej mowy nienawiści w swoich wypowiedziach, choć skądinąd przedstawia się jako osoba umiarkowana. Słuchając wykładu przekonałem się, że czeski przy znajomości innego jeszcze języka słowiańskiego nie powinien przedstawiać żadnych problemów dla Polaka, zwłaszcza w wykładach, a nie potocznej Racjonalista.pl

rozmowie. Daniela Grey przedstawiła pokrótce historię islamu i główne zasady tej religii. Do tego tematu nawiązał w rozmowach ze mną Dominik Miketa, będący przedstawicielem opcji umiarkowanej w OSACR. Zgodziliśmy się, że wszystkich muzułmanów nie należy wrzucać do jednego worka i trzeba zachęcać muzułmańskich liberałów i byłych muzułmanów do działania, bowiem oni są w stanie ograniczyć zapędy ortodoksyjnych kolegów i koleżanek stanowiących niestety większość aktywistów tej religii. Ten temat z pewnością coraz silniej będzie się pojawiał w Polsce, słuchałem zatem z uwagą wykładu, jak i opinii czeskich przyjaciół. Zwróciłem uwagę na bardzo wartościową misję portalu racjonalista.pl wyłuskującego głosy dysydentów z państw muzułmańskich, jak i na współpracę z Radą Byłych Muzułmanów. Wstępnie postanowiliśmy, że będziemy ich próbować zapraszać na wykłady wspólnymi siłami, zarówno w Czechach, jak i w Polsce.

Drugi wykład wygłosił kolejny lider OSACR, Petr Tomek, obdarzony ścią austrowęgierskim wyglądem, z pokręconymi, sumiastymi włosami. Na podium wszedł z kieliszkiem wina, zgodnie z tematem swojego wykładu, który brzmiał „Hedonizm”. Słuchając bardzo ciekawego wystąpienia pomyśleliśmy o tym, że nasi rodacy są statystycznie dość ponurzy w porównaniu z Czechami i z pewnością wykłady o hedonizmie przydadzą się również w Polsce. Darek przytoczył anegdotę o swoim wykładowcy czeskiego w Polsce, który był Czechem. Pewnego dnia mieli zajęcia o słownictwie erotycznym i wykładowca śmiało opisywał wszelkie formy masturbacji. W pewnym momencie profesor popatrzył się na szare z przerażenia twarze polskich studentów i studentek i zawstydzony rzekł: „O jej, bardzo Państwa przepraszam, zupełnie zapomniałem, że mówię do Polaków. Proszę się nie gniewać...”.

Na wykład Pavla Turka nie udało mi się niestety dopchać, więc nie wiem, co miał do powiedzenia na temat „Mirne debilni design” i czy chodziło o kreacjonizm. Z hallu usłyszałem za to wojowniczy głos Scarlett Raushgoldovej, która bardzo ciekawie mówiła na temat roli ateistów podczas Wielkiej Rewolucji Francuskiej. Następny był gość z zagranicy, sławny vloger Phil „Thunder00t” Mason. Mówił na bardzo istotny temat, czyli o tym jak promować naukę i racjonalizm. Wszyscy byli pod wrażeniem logiki i klarowności jego wypowiedzi. Wątek poruszony przez Phila od tego czasu przewijał się w trakcie rozmów uczestników Atheoconu i wieńczącej go debaty.

Po krótkiej przerwie przedstawiłem na Atheoconie Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów, nawiązując też w kilku zdaniach do obecnych problemów ateistów i ludzi proświeckich w naszym kraju. Mówiłem po angielsku, choć ku mojemu zdumieniu kilka osób na Atheoconie znało dobrze język polski, przecząc stereotypowi, iż Czesi nie są zainteresowani naszym krajem. Z kolei Darek przedstawił Slavkowi swojego przyjaciela, artystę z Pragi, Polaka mieszkającego od dawna w Czechach, który zaoferował pomoc kolegom i koleżankom ateistom. Zatem nawet od strony językowej przyszłe kontakty wyglądają na nieźle zabezpieczone. Działalność PSR zainspirowała Czeskich Ateistów do różnych wątków przewijających się w dyskusjach kuluarowych i w końcowej debacie. Na zakończenie mojej przemowy, podpisaliśmy ze Slavkiem umowę o współpracy, która zostanie opublikowana na stronie psr.org.pl.

Następny był wykład cenionego czeskiego filozofa Filipa Tvrdego „Religijność jest najpewniej zjawiskiem kognitywnym”. W starannie zaplanowanej wypowiedzi Filip odniósł się do hipotez stawianych przez psychologię ewolucyjną dotyczących skłonności ludzi do wierzeń. Stwierdził, iż religijność nie jest bynajmniej dostosowaniem, ale efektem ubocznym i obudował wokół tego kilka ciekawych tez, dla których z pewnością warto go kiedyś zaprosić do Polski.

Po Filipie wystąpił Michal Hanko, jak się przekonaliśmy podczas spędzanych z nim przerw, przedstawiciel „wojowniczego” skrzydła OSACR. Oczywiście ową „wojowniczność” należy rozumieć w cudzysłowie, gdyż nie polega ona na przemocy, ale na uznaniu, iż nie należy się wstydzić otwartego ateizmu i krytyki wiary. Wykład Michała dotyczył pytania o historyczność Jezusa, na który miał on odpowiedź negatywną. Choć sam również zgłębiałem to zagadnienie, będąc również dość sceptycznym wobec hipotezy historycznego Jezusa, Michal zaskoczył mnie zupełnie nowymi tropami, znalezionymi między innymi w Ewangelii św. Jana. Był to z pewnością bardzo dobry wykład, pobudzający zarówno dla krytyków, jak i entuzjastów hipotezy historycznego Jezusa. Też ogromnie miło byłoby przedstawić wyniki badań Michała członkom i członkiniom PSR. W przeciwieństwie do różnych dyskusji na forach (a nawet, o zgrozo, niektórych książek „biblioznawczych”) Michal odnosił się do greckich tekstów, a nie tylko do tłumaczeń.

Doskonałe świadectwo wysokiego poziomu biologii ewolucyjnej na Praskim Uniwersytecie dała [Julie Nováková](http://www.racjonalista.pl/https://www.facebook.com/media/set/?set=a.601571003228143.1073741921.502855296433048&type=1) (<http://www.racjonalista.pl/https://www.facebook.com/media/set/?set=a.601571003228143.1073741921.502855296433048&type=1>) w swoim wykładzie „Jak się szerzy memy?”. Ogólnie, poziom Atheoconu był niezmiernie wysoki i choć program był intensywny, mało kto uciekał z trwających od rana do wieczora wykładów. Ostatni był wykład Dominika Miketa „Świecki humanizm nie kończy się na ateizmie”. Dominik mówił w nim o działaniach związanych z humanizmem+, o tym aby afirmować różne rzeczy, a nie być jedynie negacjonistami. W swój wykład wplótł uwagi o Ceremoniach Humanistycznych i był zachwycony tym, że PSR i racjonalista.pl już je robią. Umówiłem się z nim wstępnie na skype’ową debatę z udziałem naszych doświadczonych celebrantów i celebrantek na temat wprowadzenia CH w Czechach z ramienia OSACR. Nawiasem mówiąc, Dominik dzieli obecnie swój czas pomiędzy Pragę a studia na Oksfordzie i naprawdę przyjemnie się z nim rozmawia.

Końcowa debata brzmiała „Ateizm wojujący, czy łagodny?” i nie zdziwiło mnie, że wzięli w niej udział zarówno Michal (przedstawiciel „wojowników”) jak i Dominik (przedstawiciel łagodnych). Poza Slavkiem były to osoby, z którymi najwięcej w trakcie pobytu w Pradze rozmawiałem i do pewnego stopnia dokładności poznałem ich poglądy, w obu wypadkach ciekawe i racjonalne. Obok Dominika i Michała w debacie wystąpił europoseł i były wiceprzewodniczący centrowo - prawicowej (jak stwierdził Slavek) partii ODS, Jan Zahradel. Pierwsza część debaty była dość burzliwa, choć też i na luzie, jak to w Czechach. Jan Zahradel padł ofiarą huraganowych pytań dotyczących ustępstw finansowych czeskich polityków na rzecz kościoła katolickiego. W drugiej części debaty, gdzie prowadzącego Slavka zastąpił Petr Tomek, wzięłem również udział, nota bene już w pierwszej części pytany o różne rzeczy przez osoby z sali. Na pytania po czesku odpowiadałem po angielsku. Staralem się ukazać wizję, w której afirmatywny świecki humanizm bynajmniej nie kłóci się z jasno zarysowanym, racjonalnym ateizmem, który, jako zdjęcie kłapek z oczu, też ma ogromny potencjał twórczy, afirmatywny, a nie tylko negacjonistyczny. Dyskusja była tak ciekawa, że trudno ją było skończyć, w końcu jednak Petr litościwie wysłał nas do wypatrzonego przez Slavka pubu.

Atheocon był pod każdym względem udany i do polski wracałem z głową pełną pomysłów na dalszą współpracę. Czesi pokazali się jako solidni organizatorzy, starannie przygotowani pod względem merytorycznym. Od nas wszystkich zależy to, na ile intensywna będzie współpraca w przyszłości. Jestem przekonany, że warto utrzymywać jak najściślejsze relacje, bo wiele możemy się od siebie nawzajem nauczyć. Na Atheocon przyjechała również reprezentacja Słowaków, którzy dopiero co utworzyli stowarzyszenie Ethos, mające działać aktywnie na rzecz świeckiego humanizmu. Zaczynamy budować kontakty.

Jacek Tabisz

Prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Historyk sztuki, poeta i muzyk, nieco samowzwańczy indolog, muzykolog i orientalista. Publikuje w gazetach „Akant”, „Duniya” etc., współtworzy portal studiów indyjskich Hanuman, jest zaangażowany w organizowanie takich wydarzeń, jak Dni Indyjskie we Wrocławiu.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 27-09-2013)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9303) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9303>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl